

Sygn. akt IX Ca 432/15

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 10 września 2015 r.

Sąd Okręgowy w Olsztynie IX Wydział Cywilny Odwoławczy

w składzie:

Przewodniczący:	SSO Bożena Charukiewicz (spr.)
Sędziowie:	SO Krystyna Skiepmo SO Dorota Ciejek
Protokolant:	sekr. sądowy Ewelina Gryń

po rozpoznaniu w dniu 10 września 2015 r. w Olsztynie na rozprawie

sprawy z powództwa P. M.

przeciwko Polskiemu B. (...) w W.

o zapłatę

na skutek apelacji powoda i pozwanego od wyroku Sądu Rejonowego

w Olsztynie z dnia 13 marca 2015 r., sygn. akt X C 2185/12,

I. oddała obie apelacje,

II. znosi wzajemnie pomiędzy stronami koszty procesu za instancję odwoławczą.

Sygn. akt IX Ca 432/15

UZASADNIENIE

Powód P. M. wniósł ostatecznie o zasądzenie od pozwanego Polskiego B. (...) w W. kwoty 37.618,08 zł z ustawowymi odsetkami od dnia 24 maja 2012r. do dnia zapłaty z kosztami procesu według spisu kosztów albo norm przepisanych.

W uzasadnieniu podał, że pozwany odpowiedzialny jest za szkodę, którą poniósł powód w wypadku komunikacyjnym w dniu 19 września 2011 r. Szkada w pojeździe została wyrządzona przez sprawcę, którego łączyła z A. (...) umowa ubezpieczenia. Pozwany jest natomiast korespondentem tego ubezpieczyciela. Pozwany uznał odpowiedzialność w części i wypłacił powodowi kwotę 13.725,02 zł. Szkada obejmowała koszty naprawy uszkodzonego pojazdu, koszt najmu pojazdu zastępczego, koszty holowania i naprawy silnika.

Pozwany Polskie B. (...) w W. wniósł o oddalenie powództwa i zasądzenie od powoda na rzecz pozwanego kosztów procesu według norm przepisanych.

W uzasadnieniu uznał swoją odpowiedzialność za skutki zdarzenia wskazane w pozwie, co do zasady, jednak zakwestionował wysokość żądania. Uznał, że dotychczas wypłacone odszkodowanie w pełni pokrywa szkodę.

Wyrokiem z dnia 13 marca 2015 r. Sąd Rejonowy w Olsztynie zasądził od pozwanego Polskiego B. (...) w W. na rzecz powoda P. M. kwotę 23.205,94 zł z odsetkami ustawowymi od dnia 24 maja 2012 r. do dnia zapłaty. W pozostałej części powództwo oddalił. Zniósł wzajemnie między stronami koszty procesu i nakazał ściągnąć od pozwanego na rzecz Skarbu Państwa Sądu Rejonowego w Olsztynie kwotę 322,12 zł tytułem zwrotu wydatków, wyłożonych tymczasowo z zaliczki przez niego złożonej.

Sąd Rejonowy ustalił, że w dniu 19 września 2011 r. doszło do wypadku komunikacyjnego w miejscowości K.. Jego sprawcą był kierujący pojazdem marki F. (...), który będąc w stanie znacznej nietrzeźwości nie dostosował prędkości do warunków ruchu na drodze. Swoim pojazdem uderzył w tył stojącego przed nim z zamiarem skrętu w lewo i włączenia się do ruchu pojazdu marki A. (...), kierowanego przez D. R.. Siła uderzenia przesunęła ten samochód na sąsiedni pas ruchu wprost pod inny nadjeżdżający z przeciwka pojazd R., kierowany przez R. K., który został uderzony w lewy bok przez pojazd A. (...). Kierujący pojazdem marki R. zdołał częściowo

zjechać na pobocze, co uchroniło go częściowo przed siłą uderzenia pojazdu marki A. (...). Ten ostatni pojazd odbił się od samochodu R. i najechał następnie na pojazd powoda V. (...), kierowany przez C. N. i uderzył go od strony przedniej w lewy bok, a następnie zsunął się aż na lewe tylne koło. Samochód V. (...) zjechał w następstwie zdarzenia również na pobocze i znalazł się w pobliżu rowu.

Pasażerem pojazdu A. (...) było też małe dziecko. Kierująca D.

R. była przerażona w chwili zdarzenia i nie zwracała uwagi na inne pojazdy. Obawiała się o życie i zdrowie dziecka.

Ponieważ pojazd powoda nie nadawał się do dalszej jazdy, kierowca zjechał z miejsca zdarzenia jedynie do pobliskiego baru przy drodze z pomocą innego pojazdu. Tam kierowca zadzwonił do powoda, który do holowania swojego auta zatrudnił znajomego D. Z., prowadzącego wówczas działalność gospodarczą również w tym zakresie. Holowanie pojazdu powoda D. Z. wykonał wynajętym przez siebie od J. R. samochodem P. (...). Holowanie zostało wykonane na odcinku 340 km. Z tego tytułu powód zapłacił D. Z. kwotę 9 048zł netto.

W pojeździe powoda w następstwie wypadku uległy uszkodzeniu jego przód i tył od lewej strony. Do elementów podlegających wymianie w tylnej strefie pojazdu Sąd zaliczył przede wszystkim wspornik sprężynowy tylni lewy, poprzeczkę lewą tylną odłogi, oś lewą spodnią, oś tylną, wał napędowy, felga, opona, osłona boczna. W tylnej części pojazdu do wymiany kwalifikowały się nakładka zderzaka, kratka wlotu powietrza, reflektor lewy i wspornik zamka.

Jak ustalił Sąd Rejonowy powód wykorzystywał pojazd do działalności gospodarczej. W związku z tym, po uszkodzeniu w wypadku komunikacyjnym jego pojazdu V. (...), wynajął w tych samych celach pojazd zastępczy spełniający funkcję samochodu pomocy drogowej w okresie od 20 września 2011r. do 21 października 2011r. Za wynajem tego pojazdu powód zapłacił J. R. jako wynajmującemu kwotę 12 400zł, przy czym koszt najmu za jedną dobę tego pojazdu wyniósł 400zł.

Powód zgłosił dnia 3 października 2011 r. szkodę ubezpieczycielowi w zakresie odpowiedzialności cywilnej posiadaczy pojazdów mechanicznych pojazdu A. (...), uznając, że to kierujący tym pojazdem odpowiada za szkodę w jego pojeździe, tj. (...) SA V. (...). W zgłoszeniu szkody powód podał, że w jego pojeździe zostały "uszkodzone przód i bok pojazdu". Ubezpieczyciel nie uznał swojej odpowiedzialności za szkody powstałe w pojeździe powoda, o czym powiadomił go 12 października 2011r., wskazując, że kierowca pojazdu przez niego ubezpieczonego nie był sprawcą szkody.

Po wezwaniu do zapłaty dnia 8 grudnia 2011 r. powód otrzymał w odpowiedzi od ubezpieczyciela bliższe informacje na temat sprawy zdarzenia w piśmie z dnia 22 grudnia 2011 r. Jednakże dopiero w lutym 2012r. powód zwrócił się o nadesłanie informacji o sprawie zdarzenia i ubezpieczycielu odpowiedzialności cywilnej za szkody wyrządzone w

związku z ruchem jego pojazdu do Sądu Rejonowego w Zwoleniu. Odpowiedź na swoje zapytanie otrzymał dnia 19 marca 2012r. wraz z odpisem wyroku skazującego w sprawie o wykroczenie sprawcę przedmiotowego zdarzenia.

W dniu 16 kwietnia 2012r. powód przez swego pełnomocnika zawiadomił o szkodzie polskiego korespondenta ubezpieczyciela zagranicznego (...) S.A. w W., wskazanego w piśmie sądu, żądając wypłacenia kwoty łącznie 50.357,29 zł, w tym z tytułu usługi holowania 9.048 zł, kwoty 21 392,29 zł z tytułu naprawienia szkody w pojeździe, kwoty 7.517zł za naprawę uszkodzonego silnika i kwoty 12.400zł za wynajem pojazdu specjalistycznego zastępczego.

Na skutek przeprowadzenia postępowania likwidacyjnego dnia 26 czerwca 2012r. ubezpieczyciel wydał decyzję o przyznaniu powodowi odszkodowania w wysokości łącznie 13.725,02 zł, w tym z tytułu naprawienia szkody w pojeździe kwotę 8.125,02 zł i kwotę 5.600zł z tytułu najmu pojazdu zastępczego.

Ubezpieczyciel uznał jedynie wartość 50% wymiany osi tylnej z uwagi na jej zużycie, nie uznał związku uszkodzeń silnika ze szkodą oraz zweryfikował koszt wynajmu pojazdu zastępczego, przyznając powodowi zwrot z tego tytułu za okres 14 dni, nie uwzględniając żądania w pozostałym zakresie. Ponadto nie uwzględnił również kosztów holowania, podnosząc, że wystawca faktury za wykonaną usługę tym pojazdem takim samochodem w ogóle nie dysponował. W konsekwencji powód wystąpił do pozwanego o zaspokojenie jego roszczeń w pozostałej części.

W dniu 25 października 2011 r. powód dokonał naprawy silnika w swoim uszkodzonym pojeździe V. (...) u J. R.. Z tytułu naprawy zapłacił kwotę 9 245,91 zł.

Sąd Rejonowy ustalił także, na podstawie opinii biegłego z zakresu mechaniki samochodowej, że koszt naprawy uszkodzeń części tylnej pojazdu powoda wyniósł 18.681,15 zł netto, koszt naprawy uszkodzeń części przedniej 3.601,81 zł netto, koszt naprawy silnika 7.612,14 zł netto. Ponadto biegły ustalił, że było możliwe holowanie na odcinku 340 km uszkodzonego pojazdu przez samochód P. (...), zaś kontynuowanie jazdy uszkodzonym w wyniku przedmiotowego zdarzenia pojazdem nie było możliwe. Biegły wskazał również, że rzeczywisty łączny czas naprawy tego pojazdu wynosi 23 dni. Ocenił też, że nie można wykluczyć związku uszkodzeń przedniej części pojazdu i uszkodzeń silnika ze zdarzeniem. Na dzień szkody wartość pojazdu powoda przed jej powstaniem wynosiła 39.600 zł netto. Wartość pojazdu uszkodzonego biegły oszacował na sumę 13.200 zł. Koszt naprawy oryginalnymi częściami oraz w autoryzowanym warsztacie naprawczym wyniósłby 34.937,53 zł, zaś przy użyciu dostępnych alternatywnych zamienników o porównywalnej jakości i części oryginalnych oraz według średniej stawki w regionie obowiązującej za roboczogodzinę naprawy sumę 32.164,82 zł.

W ocenie Sądu Rejonowego roszczenie powoda zasługiwało na uwzględnienie w części. Sąd uznał, że powód nie udowodnił, że uszkodzenie silnika pojazdu powstało w wyniku przedmiotowego zdarzenia. Nie udowodnił również, że samochód zastępczy był powodowi potrzebny aż w tak długim okresie, w jakim go wynajmował od J. R., ani że w ogóle był mu w tym okresie potrzebny do prowadzenia działalności. Za zasadne uznał Sąd Rejonowy koszty holowania pojazdu, gdyż nie były one kwestionowane przez pozwanego, a nadto wykazano je dowodami. Wysokość odszkodowania w zakresie kosztów naprawy została natomiast uwzględniona w zakresie kosztów naprawy tylnej i przedniej części pojazdu w kwocie netto z pomniejszeniem dotychczas wypłaconej z tego tytułu powodowi kwoty 8.125,02 zł. O odsetkach orzeczono zgodnie z żądaniem pozwu. O kosztach procesu Sąd orzekł na podstawie art. 100 k.p.c., znosząc je wzajemnie.

Powyższy wyrok zaskarżyły apelacjami obie strony.

Powód zaskarżył wyrok w części oddalającej powództwo ponad kwotę 23.205,94 zł, tj. co do kwoty 14.412,14 zł z ustawowymi odsetkami od dnia 24 maja 2012 r. do dnia zapłaty wraz z kosztami procesu za pierwszą instancję.

Skarżący zarzucił wyrokowi:

I. naruszenie przepisów postępowania tj:

- art. 233 § 1 k.p.c. poprzez:

a. błędną i sprzeczną z zasadami logiki i doświadczenia życiowego ocenę zgromadzonego materiału dowodowego skutkującą przyjęciem, że uszkodzenia silnika pojazdu powoda nie powstały wyniku wypadku

komunikacyjnego z dnia 19 września 2011 r., podczas, gdy powołany

w sprawie biegły sądowy z zakresu techniki motoryzacyjnej i maszynowej wskazał w opinii, iż nie można wykluczyć związku uszkodzenia silnika i przodu pojazdu z tym wypadkiem, wskutek czego przyjęć należy, że uszkodzenia silnika pojazdu powoda powstały w związku z wypadkiem z dnia 19 września 2011 r.;

b. niedostateczną analizę zebranego w sprawie materiału dowodowego, tj. dokumentu zgłoszenia szkody, poprzez przyjęcie, że twierdzeniu powoda - jakoby w wyniku wypadku komunikacyjnego z dnia 19 września 2011 r. doszło do uszkodzenia silnika w jego pojeździe - przeczą dokumenty z postępowania szkodowego, a w szczególności treść zgłoszenia szkody, w którym - zdaniem Sądu I instancji - powód nie wspomniał o takim uszkodzeniu, podczas, gdy w treści zgłoszenia szkody powód podał, że w wyniku tego wypadku doszło m.in. do uszkodzenia przodu pojazdu, a zatem tej części pojazdu, w której umieszczony jest silnik;

c. błędną, sprzeczną z zasadami logiki i doświadczenia życiowego ocenę zgromadzonego w niniejszej sprawie materiału dowodowego skutkującą przyjęciem, że powód nie wykazał zasadności najmu pojazdu zastępczego za okres generujący koszty ponad przyznaną mu przez - działające w imieniu pozwanego - (...) S.A. w W. kwotę 5 600 zł, podczas, gdy z opinii powołanego w sprawie biegłego sądowego z zakresu techniki motoryzacyjnej i maszynowej wynika, że minimalny łączny czas naprawy pojazdu powoda wynosi 23 dni, wskutek czego przyjęć należy, że powód wykazał zasadność najmu pojazdu zastępczego na dłuższy okres, tj. generujący koszty ponad przyznaną mu kwotę;

d. niedostateczną analizę zebranego w sprawie materiału dowodowego, tj. decyzji działającego w imieniu pozwanego (...) S.A. w W. z dnia 26 czerwca 2012 r., poprzez pominięcie faktu, że podejmując decyzję o wypłacie powodowi odszkodowania z tytułu najmu pojazdu zastępczego, pozwany - reprezentowany przez (...) S.A. w W. - uznał co do zasady roszczenie powoda w zakresie odszkodowania z tytułu najmu pojazdu zastępczego, wskutek czego brak było podstaw do przyjęcia przez Sąd I instancji, że powód nie udowodnił zasadności swojego roszczenia w tym zakresie;

e. błędną, sprzeczną z zasadami logiki i doświadczenia życiowego ocenę zeznań świadka R. K. skutkującą przyjęciem, że pojazd powoda był zdatny do jazdy po wypadku z dnia 19 września 2011 r., podczas, gdy świadek ten nie stwierdził, iż pojazd powoda nadawał się do jazdy, co potwierdza treść protokołu rozprawy z dnia 29 lipca 2013 r. - w konsekwencji czego nie można uznać, że zeznania świadka C. N. - który zeznał, że pojazd powoda nie nadawał się do dalszej jazdy - pozostają w sprzeczności z zeznaniami

świadka R. K.;

f. oparcie się przez Sąd I instancji - w kwestii wymagającej wiadomości specjalnych - na zeznaniach świadka R. K., który - w ocenie Sądu I instancji - stwierdził, że pojazd powoda był zdatny do jazdy po wypadku z dnia 19 września 2011 r., podczas, gdy ustalenie tej okoliczności wymagało wiadomości specjalnych, tj. opinii biegłego sądowego, której nie można zastępować zeznaniami świadka, a w której to opinii biegły sądowy wskazał, że wskutek wypadku z dnia 19 września

2011 r. nie było możliwości kontynuowania jazdy pojazdem powoda;

g. uznanie przez Sąd I instancji zeznań świadków D. Z., J. R. i C. N. za wiarygodne jedynie w części z uwagi na fakt, że osoby te współpracują z powodem oraz niewskazanie przez Sąd I instancji w jakiej części odmówił on wiarygodności zeznaniom świadków D. Z. i J. R., podczas, gdy ocena zeznań świadków nie może ograniczać się do rodzaju

stosunków łączących świadka ze stroną, a Sąd - uznając za wiarygodne zeznania świadków jedynie w części - każdorazowo powinien wskazać, w jakiej konkretnie części odmówił im wiarygodności.

II. Naruszenie przepisów prawa materialnego, tj.:

- art. 361 § 2 k.c., polegające na jego błędnej wykładni, poprzez nieuwzględnienie żądania powoda w zakresie odszkodowania z tytułu kosztów naprawy silnika w pojeździe powoda oraz kosztów najmu pojazdu zastępczego, co w rezultacie skutkuje brakiem pełnej kompensacji szkody doznanej przez powoda, podczas gdy przepis ten wskazuje, że naprawienie szkody powinno obejmować wszystkie straty, które poniósł poszkodowany.

Wskazując na powyższe zarzuty powód wniósł o częściową zmianę wyroku i zasądzenie od pozwanego na rzecz powoda kwoty 14.412,14 zł

z ustawowymi odsetkami od dnia 24 maja 2012 r. do dnia zapłaty oraz kosztów procesu według norm przepisanych.

Pozwany zaskarżył wyrok w punkcie I w części zasądzającej kwotę 18.205,94 zł ponad kwotę 5.000,-zł z ustawowymi odsetkami. Zarzucił wyrokowi:

1. naruszenie przepisów postępowania, mające wpływ na wynik sprawy tj.:

- art. 193 § 2¹ k.p.c. w zw. z art. 187 k.p.c. poprzez uwzględnienie rozszerzonego powództwa dokonanego pismem pełnomocnika powoda doręczonym nie za pośrednictwem Sądu;

- art. 321 k.p.c. w zw. z art. 132 § 1 k.p.c. poprzez wydanie orzeczenia co do roszczenia które nie zostało skutecznie wniesione, co doprowadziło do rozstrzygnięcia ponad żądanie;

2. sprzeczność poczynionych przez Sąd ustaleń faktycznych z treścią

zebranego w sprawie materiału dowodowego w zakresie ustalenia, że powód poniósł koszty holowania pomimo braku dowodu poniesienia tych kosztów i poważnych wątpliwości co do faktu holowania;

3. naruszenie art. 233 k.p.c. poprzez niedokonanie wszechstronnego

rozważenia materiału dowodowego i wskutek tego przyjęcie, że powód poniósł koszty holowania pomimo braku wiarygodnego wykazania poniesienia tych kosztów.

Wskazując na powyższe zarzuty pozwany wniósł o uchylenie wyroku w części zasądzającej kwotę 9.157,94 zł z ustawowymi odsetkami i umorzenie postępowania w tej części oraz zmianę wyroku i oddalenie powództwa co do kwoty 9.048 zł z odsetkami ustawowymi oraz zasądzenie od powoda na rzecz pozwanego kosztów procesu za obie instancje.

Powód w odpowiedzi na apelację pozwanego wniósł o jej oddalenie, wskazując na bezzasadność podnoszonych w niej zarzutów.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Obie apelacje nie są zasadne.

Sąd Rejonowy na podstawie zebranego w sprawie materiału dowodowego, ocenionego bez przekroczenia granic określonych treścią art. 233 § 1 k.p.c., dokonał prawidłowych ustaleń faktycznych oraz trafnie określił ich prawne konsekwencje. Ustalenia te oraz ich prawną ocenę Sąd Okręgowy w pełni podziela, przyjmując je, jako własne. Nie zasługiwały na uwzględnienie żadne z podniesionych w apelacjach zarzutów.

Nie jest trafny zarzut pozwanego naruszenia przez Sąd Rejonowy art. 193 § 2¹ k.p.c. w zw. z art. 187 k.p.c. i art. 321 k.p.c. w zw. z art. 132 § 1 k.p.c. Wbrew twierdzeniom pozwanego pismo procesowe powoda zawierające rozszerzenie

powództwa doręczone bezpośrednio pełnomocnikowi pozwanego jest procesowo skuteczne i wywiera skutki związane z doręczeniem stronie przeciwnej odpisu pozwu.

W toku sprawy adwokat, radca prawny, rzecznik patentowy oraz radca Prokuratury Generalnej Skarbu Państwa doręczają sobie nawzajem bezpośrednio odpisy pism procesowych z załącznikami (art. 132 § 1 k.p.c.). Obowiązek doręczenia pism z pominięciem sądu dotyczy wszystkich pism procesowych za wyjątkiem pism określonych w § 1¹ art. 132 k.p.c. Pismami, które należy złożyć w sądzie z odpisami dla strony przeciwnej są pozew wzajemny, apelacja, skarga kasacyjna, zażalenie, sprzeciw od wyroku zaocznego, sprzeciw od nakazu zapłaty, zarzuty od nakazu zapłaty, wnioski o zabezpieczenie powództwa, skargi o wznowienie postępowania, skargi o stwierdzenie niezgodności z prawem prawomocnego orzeczenia i skargi na orzeczenia referendarza sądowego. Należy powołać wyrok Sądu Apelacyjnego w Krakowie z dnia 19 maja 2015 r. I ACa 297/15, w którym Sąd ten wskazał, że art. 132 § 1 k.p.c. ma charakter wyjątkowy i nie powinien być wykładany w sposób rozszerzający, gdyż jego celem jest wyłącznie przyspieszenie rozpoznania sprawy. Oznacza to, że skoro ustawodawca enumeratywnie wskazał w art. 132 § 1¹ k.p.c. pisma, których nie doręcza się bezpośrednio drugiej stronie i skoro jest to katalog zamknięty, to nie jest możliwym uznanie, że zastosowanie art. 132 § 1 k.p.c. wyłączono również w stosunku do pisma procesowego zawierającego rozszerzenie powództwa (...). Podobne stanowisko zostało również wyrażone przez Sąd Najwyższy w wyroku z dnia 22 października 2013 r. (III UK 154/12, LEX Nr 1463908). Z kolei Sąd Apelacyjny w Łodzi w wyroku z dnia 26 listopada 2014 r. (IACa 733/14, LEX nr 1623926) wskazał, że pismem w rozumieniu art. 132 § 1 k.p.c. jest między innymi pismo procesowe rozszerzające powództwo. Pismo takie nie może być rozumiane jako całkowicie nowy, odrębny pozew, na co wskazuje już chociażby samo sformułowanie wyrażone w art. 193 § 2¹ zdanie drugie k.p.c., że przepis art. 187 k.p.c. stosuje się jedynie odpowiednio. Tym samym pismo procesowe, które zawiera rozszerzenie powództwa poprzez żądanie zasądzenia wyższej niż pierwotnie dochodzonej kwoty, nie należy utożsamiać stricte z pozewem. Pismo takie nie ma bowiem autonomicznego charakteru, całkowicie oderwanego od procesu, w którym zostało złożone. Wprawdzie można wskazać na odmienny pogląd wyrażony przez Sąd Apelacyjny w Katowicach w wyroku z dnia 18 stycznia 2013 r. (V ACa 673/12, LEX nr 1267289). Jednak jest to odosobnione stanowisko i nie jest podzielane przez większość orzecznictwa i doktryny. Pozostałe z wymienionych orzeczeń dają podstawę do sformułowania wniosku, że pismo powoda reprezentowanego przez profesjonalnego pełnomocnika zawierające między innymi rozszerzenie powództwa w niniejszej sprawie zostało skutecznie doręczone stronie pozwanej w trybie art. 132 § 1 k.p.c. W konsekwencji nie są trafne zarzuty pozwanego, że Sąd Rejonowy wyrokując, co do tej części roszczenia, która została zgłoszona w toku procesu w piśmie procesowym rozszerzającym powództwo doręczonym stronie przeciwnej z pominięciem Sądu, zasądził roszczenie ponad żądanie lub wyrokował co do roszczenia nie objętego żądaniem. Tym samym Sąd Rejonowy nie naruszył art. 321 k.p.c.

Nie jest również trafny zarzut pozwanego naruszenia przez Sąd I instancji art. 233 § 1 k.p.c. poprzez przyjęcie, że powód poniósł koszty holowania pojazdu.

Zgodnie z treścią art. 233 k.p.c. Sąd ocenia wiarygodność i moc dowodów według własnego przekonania, na podstawie wszechstronnego rozważenia zebranego materiału. Jak wskazuje się w doktrynie i judykaturze, taka ocena dokonywana jest na podstawie przekonań sądu, jego wiedzy, posiadanego doświadczenia życiowego, a nadto winna uwzględniać wymagania prawa procesowego oraz reguły logicznego myślenia, według których sąd w sposób bezstronny, racjonalny i wszechstronny rozważa materiał dowodowy jako całość, dokonuje wyboru określonych środków dowodowych i - ważąc ich moc oraz wiarygodność - odnosi je do pozostałego materiału dowodowego.

Zebrany w niniejszej sprawie materiał dowodowy, oceniany zgodnie z art. 233 § 1 k.p.c., nie daje podstaw stwierdzenia, że powód nie udowodnił konieczności holowania uszkodzonego pojazdu i kosztów jakie w związku z tym poniósł. Dowód z opinii biegłego wskazuje jednoznacznie, iż uszkodzenia pojazdu powoda uniemożliwiały poruszanie się tym pojazdem. Z tym dowodem korespondują zeznania świadka – kierowcy uszkodzonego pojazdu. Dodatkowo powód przedstawił rachunek za czynności holowania. W tej sytuacji jedyny dowód, który mógłby świadczyć o braku konieczności holowania pojazdu i w związku z tym ponoszenia kosztów tych czynności, w postaci zeznań jednego

świadka – należało uznać za niewiarygodny. Taka ocena dowodów tej okoliczności jest logiczna i zgodna z zasadami doświadczenia życiowego. Tym samym nie narusza art. 233 § 1 k.p.c.

Nie są trafne zarzuty powoda dotyczące przyjętego przez Sąd Rejonowy zakresu uszkodzenia pojazdu powoda. W szczególności trafnie Sąd I instancji uznał, że powód nie udowodnił związku przyczynowego między wypadkiem z dnia 19 września 2011 r., a uszkodzeniem silnika w tym pojeździe.

Udowodnienie określonego faktu oznacza graniczące z pewnością wykazanie zgodnie z regułami dowodowymi istnienia danego faktu. W niniejszej sprawie, wbrew twierdzeniom powoda, na związek przyczynowy między uszkodzeniem silnika w pojeździe powoda a rzeczoną wypadkiem nie wskazuje w sposób niewątpliwy dowód z opinii biegłego. Nie jest on bowiem kategorię. Biegły stwierdził jedynie, że nie można wykluczyć związku uszkodzenia silnika z wypadkiem. Ocena tego dowodu powinna być dokonana w kontekście innych okoliczności sprawy. Zgłaszając szkodę powód nie wskazał na uszkodzenia silnika. Uszkodzeń silnika nie wykazał również protokół szkody sporządzony przez ubezpieczyciela. Dopiero w jakiś czas po zdarzeniu powód przedstawił rachunek za naprawę silnika. Przy niejednoznacznej opinii biegłego, uwzględniając wskazane dowody nie można stwierdzić w sposób graniczący z pewnością, że silnik w pojeździe powoda został uszkodzony w wypadku z dnia 19 września 2011 r.

Za trafne należy uznać również stanowisko Sądu Rejonowego, który odmówił uwzględnienia powództwa w zakresie odszkodowania za najem pojazdu zastępczego powyżej 14 dni.

W orzecznictwie Sądu Najwyższego występuje zgodność stanowiska co do objęcia odpowiedzialnością odszkodowawczą zakładu ubezpieczeń adekwatnych wydatków związanych ze zniszczeniem lub uszkodzeniem samochodu w wypadku komunikacyjnym, jeżeli samochód był wykorzystywany do prowadzenia działalności gospodarczej. W wyroku z dnia 6 stycznia 1999 r., II CKN 109/98 (nie publ.), Sąd Najwyższy przyjął, że poniesienie przez przedsiębiorcę kosztów wynajęcia samochodu zastępczego do kontynuowania działalności gospodarczej pozostaje w normalnym związku przyczynowym z wypadkiem komunikacyjnym i stanowi stratę określoną w art. 361 § 2 k.c. Analogiczne stanowisko zostało zajęte przez Sąd Najwyższy w odniesieniu do osób nie prowadzących działalności gospodarczej (por. uchwałę Sądu Najwyższego z dnia 17 listopada 2011 r., III CZP 5/11).

Z kolei w uzasadnieniu wyroku z dnia 8 września 2004 r., IV CK 672/03, Sąd Najwyższy zwrócił uwagę, że normalnym następstwem zniszczenia pojazdu, służącego do prowadzenia działalności gospodarczej, jest konieczność wynajęcia pojazdu zastępczego w celu kontynuowania tej działalności do czasu naprawienia szkody. Wydatkiem koniecznym jest wydatek niezbędny do korzystania z innego pojazdu w takim samym zakresie, w jakim poszkodowany korzystałby ze swego środka lokomocji, gdyby mu szkody nie wyrządzono.

Uwzględniając powyższe orzecznictwo, które podziela również Sąd Okręgowy należy wskazać, że powód nie udowodnił konieczności korzystania z pojazdu w okresie jego naprawy. Nie wykazał, że pojazd ten był mu rzeczywiście niezbędny do prowadzenia działalności gospodarczej w tym okresie. Na tę okoliczność powód nie przedstawił żadnych dowodów. Uchylił się również od przesłuchania na tę okoliczność nie stawiając się na rozprawę. W tej sytuacji nie było podstaw do zasądzenia odszkodowania za koszty najmu pojazdu zastępczego zgodnie z żądaniem powoda, powyżej kwoty uznanej i wypłaconej przez ubezpieczyciela.

Mając zatem na uwadze wskazane wyżej okoliczności Sąd Okręgowy na podstawie art. 385 k.p.c. orzekł, jak w wyroku.

O kosztach procesu za instancję odwoławczą orzeczono na podstawie art. 100 k.p.c. Żądania stron zgłoszone w obu apelacjach nie zostały uwzględnione w związku z czym istniała podstawa do wzajemnego zniesienia kosztów.